

Sygn. akt: XIV C 172/21 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2021 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marta Owsiany
Protokolant:	sekretarz sądowy Izabela Kaniewska

po rozpoznaniu w dniu 08 września 2021 r. w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy z powództwa E. P., G. P.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w B.

o zapłatę

1. oddała powództwa;
2. zasądza od powódek w częściach równych na rzecz pozwanej kwotę 1.817,00 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XIV C 172/21

UZASADNIENIE

Powódki E. P. i G. P. wniosły o zasądzenie od ABC-H..pl spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w B. kwoty 5 344 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazały, że domagają zwrotu kosztów zakupu wycieczki w związku z odstąpieniem od umowy z powodu nadzwyczajnych okoliczności występujących w północnych W. w okresie wybuchu epidemii (...)2.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwana zakwestionowała powództwo zarówno co do zasady, jak i wysokości. Zarzuciła brak legitymacji czynnej powódek wskazując, że żadna z nich nie była stroną umowy. Ponadto pozwana twierdziła, że w lutym 2020 r. i w początkach marca 2020 r. nie zachodziły jakiegokolwiek okoliczności mające świadczyć o niemożności zrealizowania imprezy turystycznej w okresie wskazanym w umowie. Region T. nie ogłosił stanu zagrożenia, ani nie został objęty kwarantanną a tym bardziej był objęty zakazem podróżowania. W momencie składania przez powódki oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie występowała tak w Europie, jak i we W., szczególna sytuacja epidemiologiczna, która uprawniałaby do bezkosztowego odstąpienia od umowy. Wszelkie ograniczenia i zakazy wydane zostały dopiero w okresie znacznie późniejszym tj. od 15 marca 2020 r. Przypadki zakażenia koronawirusem dotyczyły innych prowincji W.. Także polskie Ministerstwo spraw Zagranicznych nie zakazywało wyjazdu w te rejony.

W piśmie procesowym z dnia 17 kwietnia 2021 r. powódki sprecyzowały powództwo w ten sposób, że domagały się zasądzenia kwot po 2 672 zł na rzecz każdej z powódek. Ponadto wskazały, że są legitymowane czynnie w niniejszym procesie, albowiem zgodnie z warunkami uczestnictwa pozwanej są uczestnikami imprezy turystycznej.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódki zawarły z pozwaną korzystając z konta internetowego krewnego A. P. umowę, której przedmiotem było zorganizowanie przez wyjazdu narciarskiego w okresie od 29 lutego 2020 r. do 07 marca 2020 r. Zakwaterowanie miało nastąpić w prowincji T.. Powódki dokonały zapłaty kwot po 2 672,22 zł obejmującej pobyt w pokoju dwuosobowym i ubezpieczenie. Do W. powódki miały dotrzeć transportem własnym. W związku z pojawieniem się przypadków wirusa (...)2 (koronawirus) na terenie północnych W. powódki podjęły decyzję o rezygnacji z wyjazdu w obawie o zdrowie.

dowód: umowa nr (...) – k 5-6 akt, ogólne warunki uczestnictwa – k. 45-49 akt, przesłuchanie powódek – k. 116-117 akt,

Pismem z dnia 25 lutego 2020 roku powódki złożyły pozwanej oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Śledząc informacje w mediach, powódki obawiały się zarażenia uważając, że pracownicy hotelu mogą rekrutować się z terenów występowania przypadków koronawirusa, zakażenia od innych turystów, poza tym obawiały się zamykania wyciągów i problemów ze swobodnym przejechaniem przez teren W. własnym transportem. W odpowiedzi na powyższe pozwana e-mailem z dnia 26 lutego 2020 r. zaproponowała ugodowe załatwienie sprawy rezygnacji z wyjazdu i zwrotu części poniesionych kosztów, które były możliwe do odzyskania tj. skipass – ów lub podróży. Powódki nie skorzystały z tej opcji.

dowód: oświadczenie o odstąpieniu – k. 4 akt, korespondencja elektroniczna wymieniana między stronami – k. 6-10, 14, przesłuchanie powódek – k. 116-117 akt,

Jednocześnie pismem z dnia 26 lutego 2020 r. pozwana oświadczyła uczestnikom imprezy, że nie widzi możliwości bezkosztowego odstąpienia od umów wyjazdu z uwagi na fakt, że stwierdzone na terenie W. przypadki zakażenia koronawirusem nie dotyczą miejsca docelowego imprezy turystycznej.

dowód: oświadczenie pozwanej z dnia 26 lutego 2020 r. k. 11-13

Na dzień złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, w regionie T. nie występowały zachorowania na koronawirusa, a już w szczególności w miejscowościach docelowych, to jest V. S., M. i F., zaś wszystkie tamtejsze kurorty narciarskie i hotele funkcjonowały bez zakłóceń, tak samo jak transport osób do tych miejscowości. W lutym 2020 r. i pierwszych dniach marca 2020 r. epidemia wirusa (...)2 nie była nasiloną i prognozy co do jej przebiegu były niepewne, zaś region T. ani nie ogłosił stanu zagrożenia, ani stanu klęski żywiołowej, ani nie został objęty kwarantanną oraz nie był objęty zakazem podróżowania. Występujące we W. przypadki zakażeń dotyczyły regionu Lombardii i W. E., które są oddalone od miejsca docelowego imprezy turystycznej około godziny drogi autokarem. Podczas wyjazdu uczestnicy nie mieli kontaktu z obszarem występowania przypadków koronawirusa.

dowód: wydruk poradnika dla podróżnych oraz organizatorów turystyki Ministerstwa (...) k. 50-59 akt, wydruk informacji dotyczącej uprawnienia podróżnego do bezkosztowego odstąpienia od umowy k. 60 akt, wydruk mapy zakażeń k. 61 akt, wydruk informacji dotyczącej sytuacji zdrowotnej w regionie T. – k. 62-68 akt, wydruk informacji odnośnie sytuacji we W. Ministerstwa Spraw Zagranicznych k. 80-82 akt, wydruk komunikatu dla podróżujących z 24 lutego 2020 r. k. 83-84 akt, zeznanie świadka M. K. – k. 96v -97 akt, przesłuchanie pozwanej – k. 97-97v akt,

Pismem z dnia 18 marca 2020 r. powódki wezwały pozwaną do zwrotu kwoty 5 344 zł uiszczony tytułem ceny za uczestnictwo w imprezie turystycznej.

dowód: wezwanie z dnia 18 marca 2020 r. wraz z kserokopią koperty – k. 15-16 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił, uwzględniając okoliczności niesporne, na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, których autentyczność nie budziła wątpliwości sądu, na podstawie zeznań świadka oraz w oparciu o dowód z przesłuchania stron. Wszystkie dowody Sąd uznał za wiarygodne.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd zważył, że zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2361 ze zm.) podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia opłaty za odstąpienie w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności występujących w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez odszkodowania lub zadośćuczynienia w tym zakresie.

Pozwana w pierwszej kolejności podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, twierdząc, że powódki nie były stroną umowy zatem nie mogły od niej odstąpić i dochodzić związanych z tym faktem roszczeń finansowych. Sąd zważył jednak, że w art 4 pkt. 6 wskazanej wyżej ustawy zdefiniowano pojęcie podróżnego jako każdego, kto chce zawrzeć umowę lub jest uprawniony do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania ustawy. Uprawnienie do odstąpienia w trybie art. 47 ust. 4 ustawy przysługuje podróżnemu, czyli w niniejszej sprawie powódkom, gdyż były one uprawnione do podróżowania na podstawie umowy nr (...).

Po drugie powódki były uczestnikami w rozumieniu „Ogólnych warunków uczestnictwa (...) sp. z o.o. sp. k.”. Zgodnie z § 2 pkt. 3 stronami umowy byli organizator i uczestnik. Uczestnika zdefiniowano natomiast w § 1 pkt. 4 ppkt c jako osobę która zamierza zawrzeć lub zawarła umowę o imprezie turystycznej na swoją rzecz lub na rzecz innej osoby, osoba na której rzecz umowa została zwarta lub której przekazano prawo do korzystania z usług. W powyższym kontekście powódki, jako osoby, na rzecz których zastąpiło zawarcie umowy były uczestnikami czyli stroną umowy z pozwaną i posiadały uprawnienie do odstąpienia.

Przyjęcie przeciwnej wykładni przepisu art. 4 pkt6 i 47 ust 4 ustawy oraz wskazanych wyżej paragrafów ogólnych warunków uczestnictwa prowadziłyby do oddalenia powództwa.

W ocenie Sądu przyczyna oddalenia powództwa dotyczyła jednak braku podstaw do skorzystania przez powódki z uprawnienia do odstąpienia od umowy bez obowiązku ponoszenia kosztów rezygnacji na podstawie art. 47 ust. 4 ustawy. co wymagało bowiem podkreślenia samo istnienie nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności w miejscu docelowym jest niewystarczające do skutecznego odstąpienia od umowy. Okoliczności te muszą mieć jednocześnie znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej. Stwierdzone pod koniec lutego 2020 r. ogniska zakażenia koronawirusem w niektórych regionach W., jakkolwiek trudne do uniknięcia i nieprzewidziane nie miały wpływu na niemożność zrealizowania imprezy turystycznej w miejscu docelowym. W okresie w którym powódki miały przebywać na wyjeździe narciarskim w regionie T. nie występowały zachorowania na koronawirusa, a już w szczególności w miejscowościach docelowych, to jest V. S., M. i F., zaś wszystkie tamtejsze kurorty narciarskie i hotele funkcjonowały bez zakłóceń, tak samo jak transport osób do tych miejscowości. Należy mieć na uwadze, że region T., mimo, iż formalnie należy do W. i graniczy zarówno z Lombardią, jak i W. E., to jednak jest to terytorium o znacznym obszarze, a ośrodki narciarskie, gdzie organizowana była przez pozwaną impreza turystyczna, znajdowały się w znacznej odległości od ośrodków występowania koronawirusa. Przypadki te nie występowały również na całym terenie powyższych regionów lecz w niektórych gminach. Teza powódek o możliwości zakażenia od pracowników kurortów rekrutujących się z mieszkańców regionów gdzie notowano przypadki choroby pozostała całkowicie gołosłowna. Brak było dowodów na fakt, aby w ogóle następował taki przepływ pracowników do hoteli czy w celu obsługi wyciągów narciarskich z Lombardii lub W. E.. Tym samym w ocenie Sądu realne ryzyko zarażenia się w miejscu docelowym było znikome. W tamtym czasie Ministerstwo Spraw Zagranicznych jedynie doradzało „śledzenie bieżących doniesień”

i ewentualne powstrzymanie się od wyjazdów w regiony objęte zakażeniem, nie zakazując jednak wyjazdów turystycznych do W. jako całości, a tym bardziej do regionu T.. Tak samo z komunikatu publikowanego ówczesnie przez Głównego Inspektora Sanitarnego wynikało, że co najwyżej „nie zaleca się” podróżowania do W., podobnie jak do innych krajów na świecie. Zagrożenie zarażenia się koronawirusem w regionie T. było wtedy takie samo, jak w Polsce, od osób powracających z A., W., Francji czy Niemiec.

Sąd zwrócił w związku z powyższym uwagę, że było celem niniejszego postępowania rozstrzygnięcie czy powódki powinny były powstrzymać się od wyjazdu. Jeśli już wówczas ocena powódki była taka, że czuły się zagrożone korzystając z zimowego wypoczynku we W. oczywiście powinny zrezygnować. Sednem sprawy było jednak rozważenie czy rezygnacja z wyjazdu dla powódek powinna wiązać się z obowiązkiem ponoszenia kosztów, czy też mogą domagać się ich zwrotu. Celem przepisu art. 47 ust. 4 ustawy nie jest bowiem przerzucanie na organizatora imprezy ryzyka finansowego w każdym przypadku odstąpienia klienta od umowy lecz uzależnienia obowiązek zwrotu ceny w przypadku gdy impreza turystyczna nie mogła się odbyć w miejscu docelowym. Wówczas bowiem również organizator ma prawo domagać się zwrotu środków od swoich kontrahentów. Pozwana kierując się troską o bezpieczeństwo swoich klientów, cały czas monitorowała sytuację zdrowotną we W. i w krajach tranzytowych, jednak jej decyzje musiały być podejmowane racjonalnie, w oparciu o fakty, a nie emocje, z uwagi na biznesowy profil jej działalności. W realiach końca lutego i początku marca 2020 r. pozwana nie mogła odwołać wyjazdu gdyż naraziłaby się z kolei na roszczenia finansowe osób, które nie chciały zrezygnować z wypoczynku. Pozwana pozyskiwała na bieżąco informacje od władz publicznych regionu T., jak i Rzeczypospolitej Polskiej. Te zaś konsekwentnie podawały, że jakkolwiek należy zachować naturalną w takich sytuacjach ostrożność, to region T. nie jest regionem zagrożonym epidemicznie i nie występowało tam zagrożenie zakażeniem. W lutym 2020 r. epidemia wirusa (...)2 nie była nasiloną i prognozy co do jej przebiegu były niepewne, zaś region T. ani nie ogłosił stanu zagrożenia, ani stanu klęski żywiołowej, ani nie został objęty kwarantanną i nie był objęty zakazem podróżowania. Oficjalne stanowiska władz publicznych, zarówno polskich, jak i włoskich prezentowane w tamtym okresie jasno stwierdzały, że na ówczesnym etapie rozprzeźnienia się koronawirusa brak było jakichkolwiek podstaw do odstępowania od umów dotyczących imprez turystycznych w regionie T., w tym w szczególności w oparciu o art. 47 ust. 4 przywołanej ustawy. Należy wskazać, że Polska Izba Turystyki wskazywała, że brak jest podstaw do odstąpienia od umowy nawet jeśli w danym kraju są ogłoszone miejsca kwarantanny ale nie ma to wpływu na realizację imprezy turystycznej. Istotne bowiem pozostaje to co dzieje się w miejscu docelowym imprezy turystycznej. Nie może też z pola widzenia umknąć iż sytuacja w Polsce jak i w samym T. tj. miejscu docelowym była podobna.

Co więcej oceny sytuacji w miejscu docelowym należało dokonywać na datę odstąpienia od umowy, a nie na tle tego jak w następnych tygodniach czy miesiącach rozwinęła się sytuacja epidemiczna w samych W. jak i na świecie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc uznając, iż powódki jako strona przegrywająca są zobowiązane w częściach równych zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu w kwocie 1 817 zł, na które składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1 800 zł (§ 2 pkt. 4 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015 poz. 1800) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w 17 zł (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej Dz. U. 2015, poz. 783 j.t.).

B. 19 października 2021 r.

SSR Marta Owsiany

Sygn. akt II Ca 1146 / 21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w B. I. W. i Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dnia 14 lutego 2022 r. w B.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : **E. P.. G. P.**

przeciwko: **(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w B.**

o : **zapłatę**

na skutek apelacji powódek od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 września 2021 roku, sygn. akt XIV C 172 / 21 upr.

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódek w częściach równych na rzecz pozwanej kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Wojciech Borodziuk